

PARTIJ VOOR DE DIEREN

UTRECHTSE HEUVELRUG

NATUURLIJK

Inleiding

Utrechtse Heuvelrug is voor iedereen. En iedereen heeft het recht om te wonen. Om door de natuur te wandelen en schone lucht in te ademen. Om jezelf te kunnen zijn. Niet alleen mensen, maar ook dieren. De Partij voor de Dieren durft belangrijke keuzes te maken. En dat is ook nodig!

Wij willen klimaatverandering tegengaan. Wij willen rechten geven aan dieren. De natuur weer laten groeien en bloeien. En we willen dat iedereen een goed en rechtvaardig leven kan hebben. Dat willen wij in Amerongen, Doorn, Driebergen-Rijsenburg, Leersum, Maarn, Maarsbergen en Overberg in Utrechtse Heuvelrug. De Partij voor de Dieren zet alles op alles om te zorgen voor een beter leven voor mens en dier.

In Utrechtse Heuvelrug is er ruimte voor iedereen, zowel mensen als dieren, waaronder de wolf. Het moet wel veilig zijn voor inwoners. Daar werken we actief aan. Het Henschotermeer mag geen pretpark worden. Daarvoor waren we zelfs bereid naar de Raad van State te gaan; een unicum in Nederland.

Onze belangrijkste thema's in Utrechtse Heuvelrug:

- Klimaat en rust
- Dierenwelzijn dichtbij
- Meer natuur, minder steen
- Bouwen met respect voor natuur
- Eerlijke en gezonde keuzes

Het is tijd dat Utrechtse Heuvelrug voor iedereen een prettige plek wordt.

En op de vraag of wij de oplossingen hebben, kunnen wij eigenlijk maar één ding zeggen: **Natuurlijk.**

Paul Blom

Lijsttrekker Partij voor de Dieren Utrechtse Heuvelrug

1

EEN LEEFBARE AARDE

Klimaat, biodiversiteit en energie

We leven op een prachtige planeet die ons alles biedt wat we nodig hebben. Toch maken vervuiling, het verdwijnen van natuur en het gebruik van gif de Aarde steeds onleefbaarder voor mens én dier. We staan voor een klimaat- en natuurcrisis die we nú moeten stoppen.

En dat kan! In Utrechtse Heuvelrug werken we samen met inwoners van Utrechtse Heuvelrug, organisaties en ondernemers aan meer natuur, gezonde lucht, schoon water en veilige, schone wijken. De grootste vervuilers laten we meer betalen, terwijl we mensen met een lager inkomen helpen om duurzamere keuzes te maken. Energiebesparing staat daarbij voorop, aangevuld met manieren om energie duurzaam op te wekken.

Zo bouwen we samen aan een groene, eerlijke en sociale toekomst, voor alle inwoners!

- De gemeente zet nu vooral in op zonnestroom; wij willen óók investeren in lokale windenergie. Windenergie levert stroom wanneer we vaak te weinig zonnestroom hebben.
- We willen geen zonnevelden naast de Natura 2000 gebieden Overlangbroek en Kolland.
- De vraag naar stroom groeit snel, maar het netwerk raakt overbelast. Lokale batterijopslag kan helpen om het stroomnet te ontlasten.
- Er komen geen windmolens of zonnevelden in of vlak bij beschermde natuurgebieden. We plaatsen energiebronnen langs de A12 of op landbouwgrond bij Overberg.
- We willen meer besparen. In 2030 gebruiken inwoners, bedrijven en organisaties 65% minder energie dan in 1990. De gemeente maakt hiervoor een duidelijk actieplan.
- Utrechtse Heuvelrug wordt een energie-gemeenschap. Dat houdt energie lokaal, verlaagt kosten en ontlast het stroomnet. De gemeente helpt met beleid, trainingen en samenwerking.
- We werken samen met bewonersinitiatieven. Lokale energieprojecten krijgen een stem vanaf het begin, financiële steun en eerlijke kansen.
- De gemeente zorgt voor goede oplaad-mogelijkheden voor elektrische voertuigen, dicht bij huis en eerlijk verdeeld.
- We geven natuur, dieren en klimaat een vaste plek in alle plannen en besluiten.
- De Omgevingswet biedt niet genoeg bescherming voor natuur, milieu en gezondheid. De gemeente gaat meer zekerheid geven voor goede bescherming.

2

DIEREN ZIJN ONZE MEDEBEWONERS

Dierenrechten en dierenwelzijn

In Utrechtse Heuvelrug leven meer dieren dan mensen, maar bij nieuwe plannen worden ze vaak vergeten. Dieren hebben ook recht op een fijne plek, om zich natuurlijk te kunnen gedragen en met respect behandeld te worden.

Daarom wil de Partij voor de Dieren een wethouder voor Dierenrechten en Dierenwelzijn. Utrechtse Heuvelrug moet alle dieren beter beschermen: huisdieren, landbouwdieren en ook wilde dieren die ziek of gewond raken. We stoppen met de vee-industrie en met het gebruik en doden van dieren voor vermaak, traditie of mode.

Zo geven we ook de dieren in Utrechtse Heuvelrug eindelijk de stem die ze verdienen.

- De gemeente maakt een sterk beleid voor dierenwelzijn. Dit geldt voor alle dieren: huisdieren, landbouwdieren en wilde dieren.
- Bij rampen, zoals bosbranden, moeten dieren gered worden. We nemen dit op in rampenplannen en draaiboeken. Ook komen er hitteplannen voor gehouden dieren.
- We willen stalbranden voorkomen door sprinklers verplicht te stellen en beter toezicht te houden.
- Nieuwe of grotere veehouderijen zijn niet toegestaan. Dat voorkomt dierenleed en gezondheidsproblemen voor bewoners. We helpen boeren die willen stoppen of overstappen naar biologische akkerbouw.
- We ontmoedigen jacht, zowel voor beheer als voor plezier op alle gronden in de gemeente.
- De wolf hoort bij de natuur en krijgt bescherming. We stellen rustgebieden in en controleren of mensen zich daaraan houden.
- We verbinden leefgebieden van wilde dieren en beschermen overgangszones tussen dorpen en natuur.
- Er komen meer losloopgebieden voor het veilig uitlaten van honden en voorkomen daarmee verstoring van (in vrijheid levende dieren in) natuurgebieden.
- Evenementen met dieren, zoals shows, wedstrijdsport of verkoop, worden verboden.
- Carbidtschieten wordt verboden en er wordt streng gecontroleerd.

3

KIES VOOR GROEN

Natuur en biodiversiteit

Natuur is van levensbelang. De mens neemt heel veel ruimte in door de intensieve veehouderij, gebouwen, industrie, wegen en recreatie. Hierdoor is er steeds minder ruimte voor dieren, planten en bomen in Utrechtse Heuvelrug.

Zonder natuur kunnen we niet leven. Daarom wil de Partij voor de Dieren meer bomen, struiken, bloemen en planten. Gifvrij en goed voor de biodiversiteit. Het moet weer gonzen van de bijen, vlinders en libellen. Bomenkap en onnodig maaien moeten stoppen, de natuur moet de ruimte krijgen om te groeien en te bloeien.

Een groene Utrechtse Heuvelrug is de basis voor een gezonde, gelukkige en toekomstbestendige gemeente.

- De natuur krijgt een stem in alle besluiten van de gemeente. We houden rekening met dieren en planten.
- Recreatie mag niet ten koste gaan van de natuur. We willen minder drukte op plekken zoals het Henschotermeer en het Doornse Gat.
- We stoppen met het onnodig kappen van bomen. Alles wat groeit telt mee.
- We beschermen oude bomen, oude bosgroeiplaatsen en sprengen als levende monumenten van de Heuvelrug.
- De gemeente gebruikt geen gif of schadelijke middelen, omdat die zeer schadelijk zijn voor levende organismen.
- We planten alleen biologische en inheemse soorten. In dorpen vervangen we tegels door bloemen en planten.
- Bewoners krijgen advies en hulp bij het aanplanten van inheemse bomen en bloemen. We helpen initiatieven die de biodiversiteit en wateropvang vergroten.
- We zorgen voor meer waterberging in tuinen en openbare ruimtes.
- We stimuleren natuurinclusieve bouw en regeneratieve landbouw die CO₂ opneemt, regenwater opvangt en de bodem versterkt.
- We ondersteunen natuureducatie, zoals boomplantdagen en schooltuinen.

4

DE ECONOMIE IN EVENWICHT

Economie, werk, inkomen en bestaanszekerheid

Economische groei is niet de oplossing, maar juist het probleem. Het is nú tijd voor een ander economisch systeem. Geld verdienen ten koste van dieren, natuur en andere mensen moet stoppen.

De Partij voor de Dieren kiest voor een schone, eerlijke, duurzame en lokale economie voor alle mensen én dieren waarmee we samenleven.

Een circulaire economie waarin ecocide (schade aan de natuur) en milieuvervuiling worden gestopt. We moeten zuinig omgaan met grondstoffen. En overstappen van een wegwerpeconomie naar een kringlooeconomie, zonder afval! Dus voor vervuilende bedrijven en reclames is er geen ruimte meer in Utrechtse Heuvelrug.

In Utrechtse Heuvelrug gaan we voor welzijn boven winst, en een economie binnen de grenzen van onze planeet.

- We verbeteren verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers, zoals op de Amersfoortseweg in Doorn en de Traaij in Driebergen.
- Gemeente en ondernemers werken samen aan een schone leefomgeving en betere plannen voor dorpen.
- Er gelden strenge geluidsnormen voor festivals en campings om bewoners, dieren en natuur te beschermen.
- We stoppen met reclame aan lantaarnpalen en bushokjes.
- We pakken sociale overlast aan, vooral rond De Sluis en de Hoofdstraat ter hoogte van AH en BP in Driebergen, en zorgen voor meer toezicht en veiligheid.

5

WONEN IS EEN BASISRECHT

Wonen en bouwen

Een goede woning is een basisrecht voor iedereen. De huidige wooncrisis is het gevolg van jarenlange verkeerde politieke keuzes. De Partij voor de Dieren wil het tekort aan woningen duurzaam oplossen. Utrechtse Heuvelrug volbouwen is niet de oplossing; dat maakt de gemeente onleefbaar. Wij willen de beschikbare ruimte en woningen eerlijk en betaalbaar verdelen.

We maken ruimte voor extra woningen door de vee-industrie te laten krimpen. Die neemt nu de helft van ons land in beslag. Op die plekken kunnen we nieuwe woningen bouwen en natuur aanleggen. Woningen die betaalbaar zijn en voor iedereen: starters, senioren, alleenwonenden of mensen in alternatieve woonvormen. Minimaal 40% van de huurwoningen moet sociale huur worden. De woningen die we bouwen zijn klimaatneutraal, circulair en natuurinclusief.

- Door minder vee-industrie bij Maarsbergen en Overberg komt er ruimte voor natuur en woningen. Zo lossen we deels de woningnood op én helpen we het klimaat.
- We bouwen alleen binnen bestaand bebouwd gebied en gebruiken leegstaande panden opnieuw.
- Alle nieuwbouw wordt energieneutraal, circulair en natuurinclusief, met groene daken en regenopvang.
- We stimuleren tiny houses en andere kleinschalige woonvormen.
- We bouwen goede seniorenwoningen, zodat de doorstroming op de woningmarkt op gang komt.

6

INCLUSIEF, RECHTVAARDIG EN SOLIDAIR

Iedereen doet ertoe

De Partij voor de Dieren wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. In Utrechtse Heuvelrug is dat helaas niet altijd zo. Te veel mensen hebben het gevoel dat ze er niet bij horen. Vaak wordt de schuld van problemen bij een ander gelegd. Mensen en groepen die het toch al lastig hebben.

Ze krijgen te maken met vooroordelen, uitsluiting en geweld; bijvoorbeeld vluchtelingen of trans personen. Dat is onacceptabel!

Racisme en discriminatie - zichtbaar of onzichtbaar - mogen geen plek hebben in Utrechtse Heuvelrug. De Partij voor de Dieren staat voor een inclusieve gemeente waarin alle inwoners van Utrechtse Heuvelrug kunnen meedoen, ongeacht gender, leeftijd, achtergrond, seksuele voorkeur, beperking, chronische ziekte, neurodivergentie of financiële situatie. In Utrechtse Heuvelrug gaat de kern zijn: 'Beslis niet over ons, maar met ons.'

- De gemeente maakt een actieplan tegen geweld tegen vrouwen en trans personen. Geweld is nooit normaal.
- We zorgen voor veilige straten met goede (diervriendelijke) verlichting en duidelijke loop- en fietsroutes.
- Trans en queer inwoners worden beschermd tegen haat en geweld. Politie, scholen en sportclubs krijgen trainingen in inclusie en veiligheid.
- Het Regenboog Akkoord wordt echt uitgevoerd. Lokale LHBTQIA+ initiatieven krijgen geld en steun.
- Iedereen krijgt toegang tot veilige opvangplekken waar je jezelf mag zijn.

7

SCHOON VERKEER

Mobiliteit en bereikbaarheid

Onze gemeente kan zoveel schoner, mooier en gezonder als we ons anders gaan verplaatsen. Daarom willen wij rechtvaardige straten: de auto is niet langer de baas, er komt meer ruimte voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer. Waar nu nog auto's geparkeerd staan, kan groen groeien en bloeien en kunnen kinderen veilig spelen.

Zo zorgen we voor een rechtvaardige straat met een groene, veilige omgeving voor mensen en dieren en gezonde lucht. Utrechtse Heuvelrug kiest voor meer schoon openbaar vervoer, dat we gratis maken voor mensen die dat nodig hebben.

- We verbeteren het openbaar vervoer, ook 's avonds en in het weekend.
- Rond kwetsbare natuurgebieden beperken we autoverkeer en verminderen we parkeerruimte.
- Dorpskernen worden autoluw: maximaal 30 km/u en meer groen op parkeerplaatsen.
- We stimuleren elektrisch en gedeeld vervoer.
- Bij de herinrichting van het kruispunt in Doorn letten we op veiligheid, groen en leefbaarheid.

8

GEZOND EN VEILIG IN UTRECHTSE HEUVELURG

Gezondheid, zorg en veiligheid

Iedereen wil een gezond leven. Dat begint met een leefomgeving die uitnodigt om naar buiten te gaan, te bewegen en gezond te eten.

De Partij voor de Dieren kiest voor preventie: voorkomen is beter dan genezen, zowel bij ziekten als bij criminaliteit. Gezonde, biologische plantaardige voeding moet betaalbaar en toegankelijk zijn. Meer groen verlaagt stress en zorgt voor schone lucht.

Zorg moet beschikbaar zijn voor iedereen, zonder lange wachtlijsten en passend bij ieders situatie. Gezondheid gaat ook over mentaal welzijn.

Een sociale, veilige en ontspannen samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn is belangrijk. Utrechtse Heuvelrug pakt seksueel overschrijdend gedrag en femicide hard aan. Net als andere vormen van geweld. En ook dieren verdienen bescherming. In Utrechtse Heuvelrug heeft dierenmishandeling geen plek.

- Iedereen heeft recht op schone lucht. Daarom beperken we houtstook.
- De gemeente onderzoekt bronnen van ziektes die van dier op mens kunnen overgaan, o.a. geitenstallen bij de woonkernen Leersum, Amerongen, Maarsbergen en Overberg.
- We stimuleren gezond, plantaardig en duurzaam eten, ook in de horeca.
- Er komen geen nieuwe kunstgrasvelden. Oude velden worden vervangen door echt gras.
- We bestrijden vapes (e-sigaretten) met voorlichting en samenwerking met scholen.

9

EEN LEVEN LANG LEREN

Onderwijs en cultuur

Goed onderwijs is de basis van een vrije en eerlijke samenleving. Het leert kinderen kritisch denken en bewust omgaan met natuur, klimaat en dieren. Maar niet ieder kind in Utrechtse Heuvelrug krijgt nu dezelfde kansen. De Partij voor de Dieren wil daarom meer geld naar onderwijs. Scholen krijgen groene, duurzame gebouwen en schoolpleinen. Onderwijs moet niet alleen gaan om cijfers, maar ook om sociale, creatieve en emotionele ontwikkeling.

Iedereen die dat wil, moet een leven lang kunnen leren. Ook kunst en cultuur horen daarbij. Ze maken ons creatief, kritisch en geven nieuwe ideeën. Kunst kan ontroeren, laten nadenken en zorgen voor verandering. Daarom steunen we een sterke cultuursector met eerlijke beloning voor makers, ruimte voor amateurs om zich te ontwikkelen en een divers aanbod voor bezoekers.

- We werken samen met het VMBO en MBO om mensen op te leiden voor banen in de energietransitie.
- Scholen krijgen steun voor groene schoolpleinen, schooltuinen en gezonde kantines.
- Alle kinderen van 4 tot 18 jaar krijgen goed bewegingsonderwijs.
- We werken samen met kunst- en cultuurpartners om creatief na te denken over maatschappelijke uitdagingen.
- Er komen broedplaatsen voor kunstenaars, creatieve starters en duurzaam ondernemerschap.

10

SAMEN, EERLIJK EN OPEN

Democratie, bestuur, digitalisering en privacy

De lokale overheid moet betrouwbaar zijn. Utrechtse Heuvelrug is geen bedrijf en de inwoners zijn geen klanten. Inwoners van Utrechtse Heuvelrug moeten kunnen meedenken en meebeslissen over hun stad, dorp of buurt. De gemeente neemt hun mening serieus en beslist open en transparant. Privacy en zeggenschap over eigen gegevens worden goed beschermd.

Samenleven betekent ook oog hebben voor de wereld om ons heen. Oorlog en conflicten ver weg hebben invloed hier. Soms leidt dat tot spanningen tussen inwoners. De gemeente moet dit voorkomen en heeft de plicht om tegen onrecht op te staan.

Iedereen moet zijn stem kunnen laten horen. De Partij voor de Dieren staat voor het demonstratierecht. Vreedzame demonstraties worden in Utrechtse Heuvelrug ruim ondersteund.

- We maken plannen samen met inwoners via wijk- en burgerberaden.
- De gemeente zorgt voor begrijpelijke communicatie en vaste contactpersonen.
- We waken over een gezonde financiële basis.
- Voorzieningen blijven dichtbij beschikbaar (binnen 15 minuten).
- Iedereen die hier woont of verblijft betaalt mee. Er komt verblijfsbelasting voor toeristen en forensen, en belasting voor ondernemers die de openbare ruimte gebruiken.

**SAMEN ZORGEN WE VOOR
EEN ANDER POLITIEK KLIMAAT.
STEM 18 MAART**

**PARTIJ
VOOR DE
DIEREN**

**UTRECHTSE HEUVELRUG
NATUURLIJK**